

Redaktionelt

Vi i Tandem-redaktionen er nogle meget lykkelige mennesker, fordi det ind imellem lykkes os at få nogle reaktioner, på det vi laver.

I sidste nummer af Tandem havde vi et par sider om "Morse på computer", som vi har fået en del reaktioner på.

Det er jo dejligt, at få bekræftet

at vores ideer også bliver brugt ude i det virkelige spejderliv - det glæder os meget.

Vi siger TAK for de mange henvendelser, og håber at I må få glæde af det tilsendte program.

Til Jer der endnu ikke har skrevet til os, kan vi blot sige - det kan nås endnu.

Hilsen Redaktionen

Indhold

Pionerkasse	3
Stoftryk	4- 5
Lege	6- 7
Fadebur	8- 9
Patruljecykeltur	10-12
Grøn Menu	13
Patruljesav	14
Boghylde	15
Trækopter	15
PLan 90	16

Dead-line



Sidste frist for indlæg til næste nummer af Tandem (nr. 3 1990) er: den 1. august 1990.

Indlæg sendes til:
Jes Munk Jensen
Vester Allé 46, Laurbjerg
8870 Langå

Ide, tekst og tegninger:

Jes Munk Jensen (ansv.), Jens Kern-Hansen, Lene Rusholt, Jens Jespersen, Marianne Lang Petersen og Henrik Willadsen.

TRYK: Special-trykkeriet A/S, Viborg.

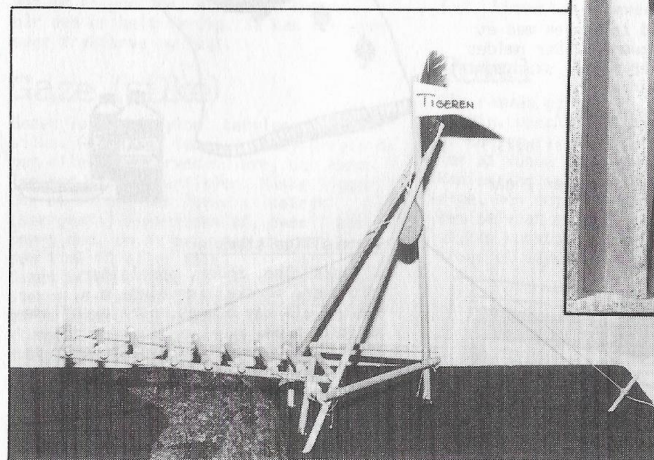
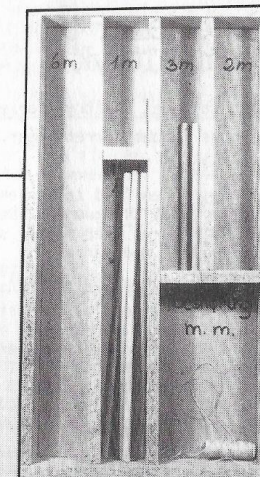
ISSN: 01087975

© Det danske Spejderkorps, Lundsgade 6, 2100 København Ø.
Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.

Pionérkasse

Det er lettere, at håndtere pionér i modelstørrelse. Problemer ved bygningen i virkeligheden kan afprøves og planlægges. Derfor kan jeres patrulje have stor glæde af en pionérkasse.

Alle mål laves i 1:10. Dvs. at en 6 m rafte bliver 60 cm, en 5 m bliver 50 cm osv.



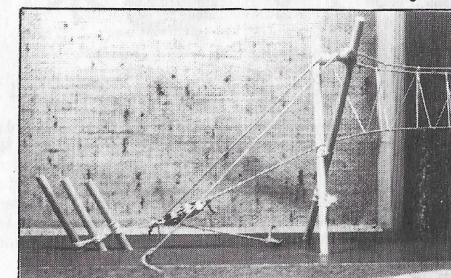
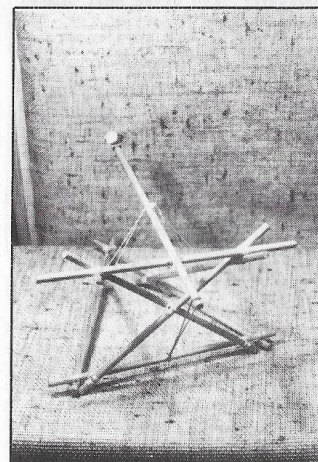
Der anvendes 8-10 mm rundstok. "Rullepølsegar" som tov, og som taljeblok kan bruges trisser fra bambusgardiner (fås med 1 og 2 hjul).

EKSEMPLER PÅ BYGGERI:

← KASTEMASKINE (bevægelighed)

VIPPEBRO (balance) ↑

ABEBROEN (opspænding og fastgøring) →



Stoftryk

er en nem og sjov måde at lave patruljens egne T-shirts, bålapper, plakater, patruljedug osv. på.

Materialer til stempestryk

Færdigblandet stoftryksfarve

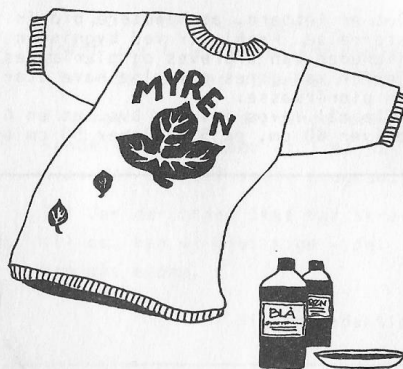
- købes i hobbyforretninger.

Stempelpude

- laves af en flad tallerken med et stykke tyndt skumgummi i. Der hældes stoftryksfarve over, indtil skumgummiet er "mættet" med farve.

Stof (eller kraftigt papir)

- det bedste resultat opnås, hvis stoffet vaskes før brug. Lav altid en "prøveklud", før I går igang med det rigtige tryk.

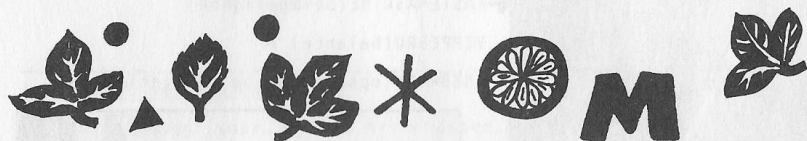
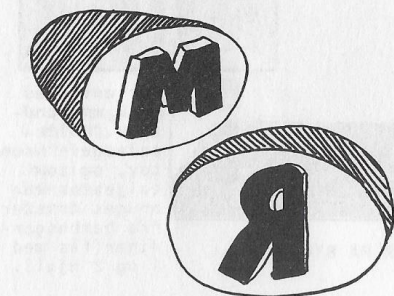


Forskellige stempler

- f.eks. løg, æbler, appelsiner, citroner, forskellige blade m.v. Næsten alt kan bruges, bare overfladen er helt plan.

Hvis I bruger meget saftige frugter og grøntsager, bør de aftørres med et stykke køkkenrulle, før de bruges som stempel, ellers bliver trykfarven fortyndet af frugtsaften.

Hvis I skal trykke bestemte figurer eller bogstaver, kan disse nemt skæres ud af en halv kartoffel eller roe. Husk, at motivet bliver spejlvendt, når I trykker.



Trykning

Lav et blødt underlag af aviser eller stof. Læg stoffet, du skal trykke på ovenpå aviserne. Pres stemplet ned i stempelpuden indtil hele trykfladen er dækket med farve og tryk stemplet godt ned på stoffet.

Lav et par "prøvetryk" på din "prøveklud" først, så du kan bedømme, hvor meget farve, der skal på stemplet.

Efterbehandling

Lad stoffet tørre mindst 1 døgn. Stryg det på bagsiden med et 120 gr. varmt strygejern i ca. 5 min. Hvis stoffet kan tåle det, må strygejernet gerne være varmere. Efter varmebehandling kan stoffet vaskes normalt i vaskemaskine, uden at trykket går af.

Rammetryk

Rammetryk er en noget mere kompliceret måde at lave stoftryk på. Det tager et stykke tid at fremstille silketryksrammen. Til gengæld kan den bruges igen og igen, hvis man gør den grundigt ren efter brug.

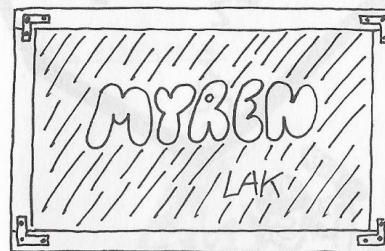
Silketryksramme

Rammen laves af lister, der samles med vinkelbeslag eller dykkere. Det er meget vigtigt, at rammen ikke er skæv. Det er en god ide, at lakere rammen, når den er helt færdig. Så kan den ikke suge trykfarve og fugt.

Gaze (silke)

Gazen laves af nylon, terylene eller silke. Gazen kan købes i hobbyforretninger eller hos farvehandlere, der handler med stoftrykartikler. Måske ligger der et firma, der laver silketryk (serigrافي) i nærheden af, hvor I bor. Spørg dem, om de evt. har en rest gaze, som I må få eller købe.

Gazen klippes til, så den er ca. 5 cm større en rammen på hver led. Den fastgøres nemmest til rammen med hæfteklammer. Gazen skal sidde MEGET stramt. Hvis I gør den fugtig, før den sættes på, sidder den ekstra stramt, når den er tør. Kanten mellem gaze og ramme dækkes med frysetape, så trykfarven ikke kan trænge ud.



Optegning af motiv

Nu skal en del af gazen lukkes med lak, nemlig den del, hvor farven ikke må trænge igennem. Man kan købe lak specielt til formålet, men kan også bruge Blitza-lak (gulvlak) eller Shellak. Følg brugsanvisningen på dåsen, og sørg for god udluftning! Motivet kan laves på flere måder:

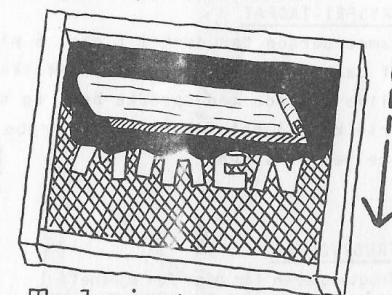
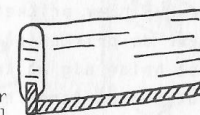
1) Tegn motivet op på gazen med en blød blyant. Mal kanten af motivet op med en tynd pensel med lak. Fyld derefter resten ud med lak.

2) Klip motivet/bogstaverne ud i bredt tape eller selvklæbende plastik og sæt dem fast på gazen. Derefter lakeres hele fladen. Når lakken er tør, fjernes bogstaverne forsigtigt.

3) Tegn motivet på et stykke papir, der klippes ud og limes på gazen med vandopløselig lim. Laker hele fladen. Når lakken er tør, fjernes papiret. Evt. limrester fjernes med vand.

Rakel

Når rammen er færdig, mangler vi kun en rakel for at kunne gå i gang med at trykke. Rakler kan selvfølgelig købes færdige, men det er billigere at lave dem selv af et stykke træ med et tykt stykke kunstgummi. Evt. kan man bare bruge et stykke stift karton.



Trykning

Lav et blødt underlag af aviser eller stof. Læg T-shirten eller stoffet, du skal trykke på ovenpå aviserne og derefter silketryksrammen. Fyld farve i rammen og tæk farven hen over motivet ved hjælp af rakel. Det er nemmest, hvis der er en, der holder rammen fast, mens den anden trækker rakel.

Trykket efterbehandles som ved alm. stoftryk (se modsatte side).

LITTERATUR OM SILKETRYK:

Eva Nielsen: Stoftryk
Ellen Bystrøm: Rammetryk - stoftryks teknik.

- Læs også i Spejderlex om emnet.

Lege

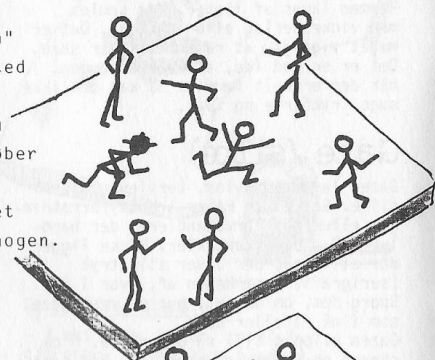
KINESER-TAGFAT

Leges som "almindelig" ét-tagfat, hvor den der "er den" skal løbe efter en af de andre og prikke til hende og sige "et". Så "er hun den".

Det kinesiske er, at den der "er den" hele tiden skal holde sig på det sted hvor hun blev prikket.

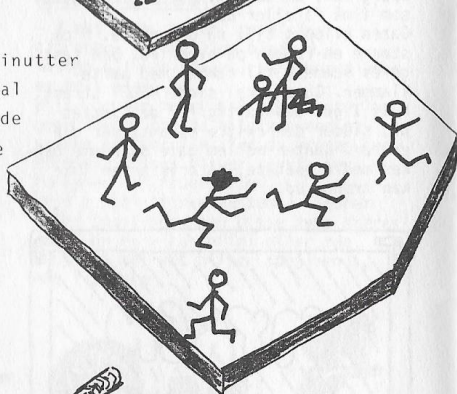
B bliver du prikket på knæet, skal du altså holde dig på knæet mens du løber rundt for at fange en af de andre.

Aftal et begrænset legeområde så det ikke bliver helt umuligt at fange nogen.



KRYBFRI-TAGFAT

Samme person "er den" i f.eks. 5 minutter af gangen. Den der bliver taget skal blive stående med spredte ben, og de frie kan så befri ham ved at krybe imellem hans ben.

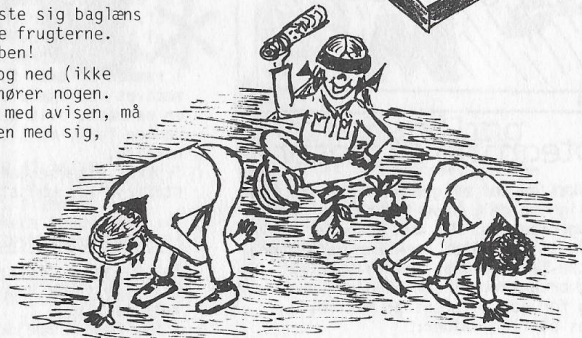


FRUGTVOFTER

Frugtvogteren får bind for øjnene og en sammenrullet avis i hånden. Frugterne lægges få centimeter fra vogterens ben.

De andre skal nu liste sig baglæns hen og prøve at tage frugterne. Igennem deres egne ben!

Vogteren må slå op og ned (ikke sidelæns) hvis hun hører nogen. Bli'r man ramt bagi med avisen, må man ikke tage frugten med sig, men må prøve igen.



CYKEL-FORHINDRINGSBANE

Sætter man fødderne ned på jorden mens man er på banen, går man ud!

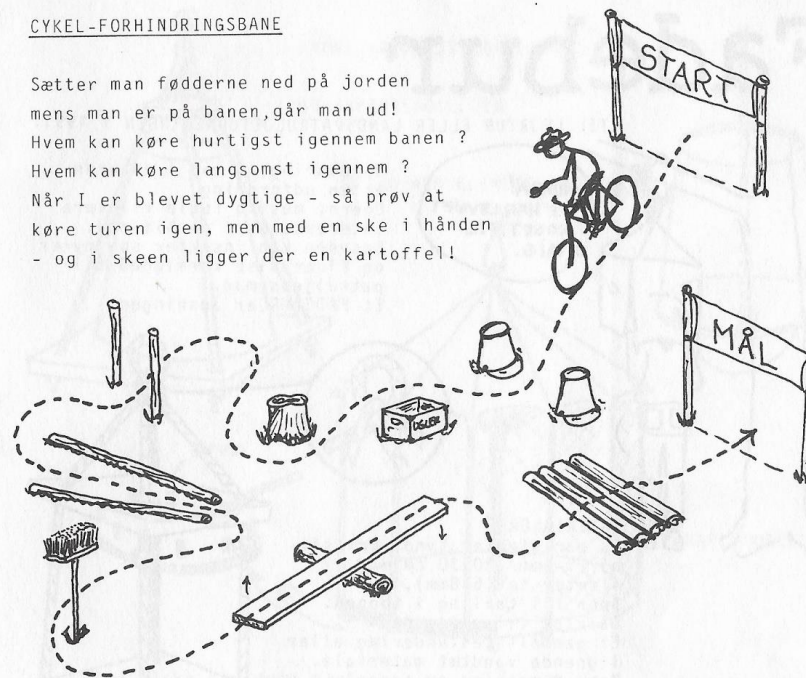
Hvem kan køre hurtigst igennem banen?

Hvem kan køre langsomst igennem?

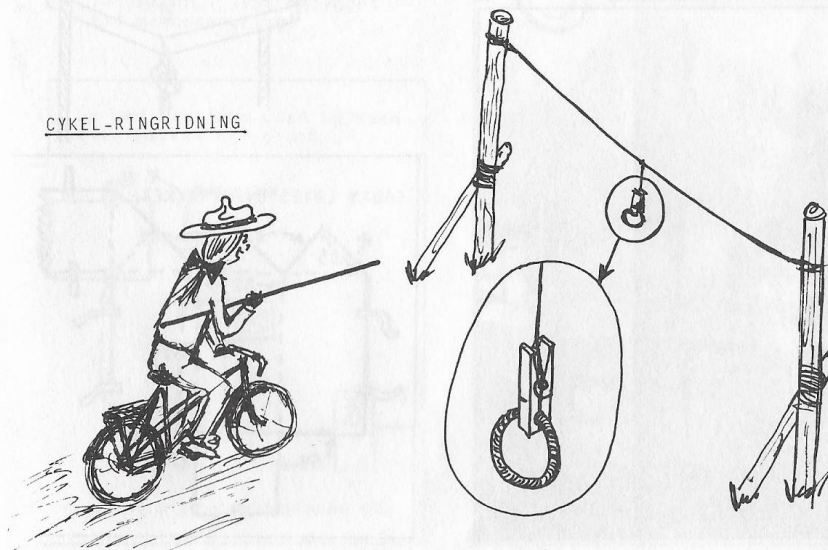
Når I er blevet dygtige - så prøv at

køre turen igen, men med en ske i hånden

- og i skeen ligger der en kartoffel!

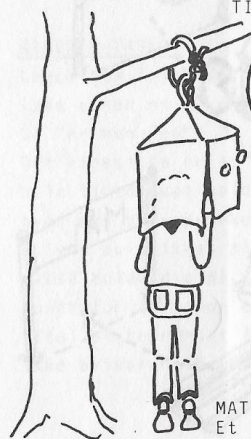


CYKEL-RINGRIDNING



Fadebur

TIL LEJRTUR ELLER LANDSPATROLJETURNERINGEN I 1991.

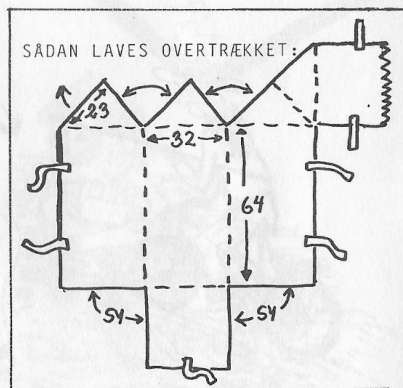
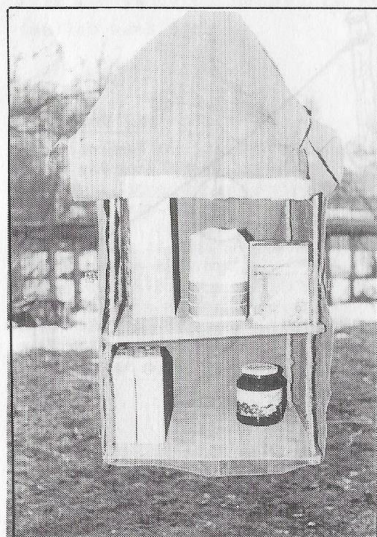
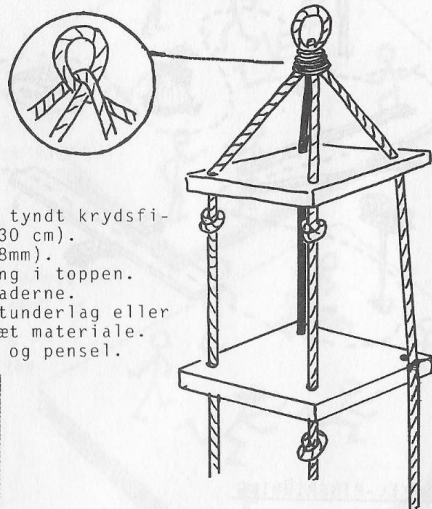


HURRA!
DE HAR LEVNET
NOGET TIL
O, MIG.

Opbevaring af mad i naturen er en udfordring. Egern, mus og fugle vil være interesseret i en bid mad. Desuden kan insekter som myrer og fluer vise kærlighed til patruljens mad. Et FADEBUR er løsningen.

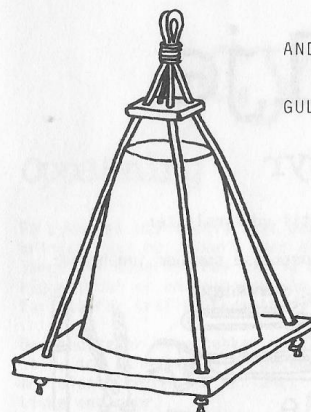
MATERIALER:

Et par stykker tyndt krydsfinér (3-5mm, 30x30 cm).
4 meter tov (6-8mm).
Snor til takling i toppen.
Gulvplak til pladerne.
Et gammelt teltunderlag eller lignende vandtæt materiale.
Bor, symaskine og pensel.

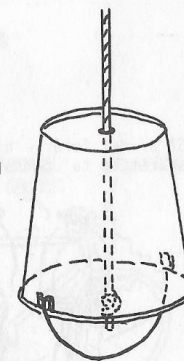
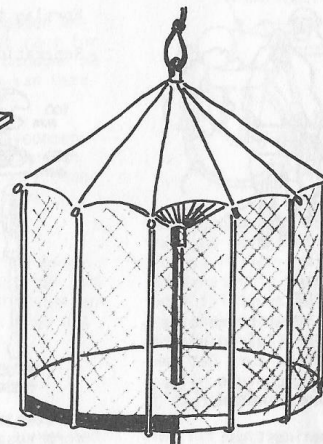


ANDRE KREATIVE MODELLER:

GULVSPANDSMODELLEN

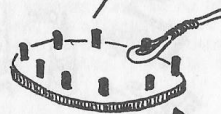


SPAND MED KLEMLAG MODELLEN

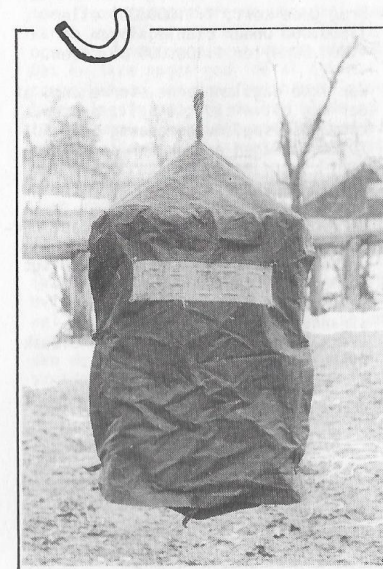
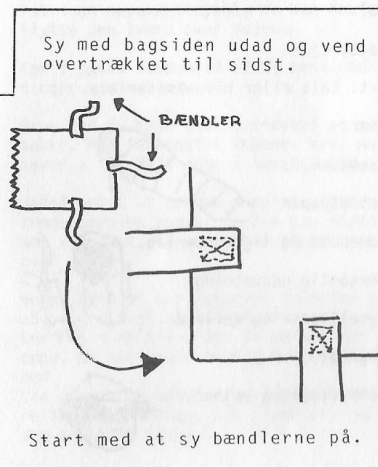


PARAPLYMODELLEN

DYVEL

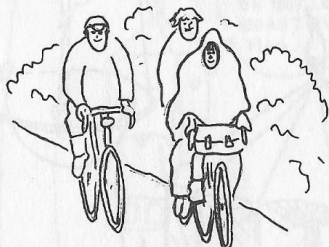


Eller måske "bolden" fra Tandem nr.1 1990 ombygget til madopbevaring?



Patrulje

Så er det forår - hiv cyklen frem fra skuret og ta' patruljen med på cykeltur!



Planlægning

Det er altid en god idé at bruge et patruljemøde (eller flere) på en ordentlig planlægning af jeres tur. Det gælder både dagsture, weekendture eller hvis I vil holde cykelsommerlejr.

Her er nogle planlægningstips:

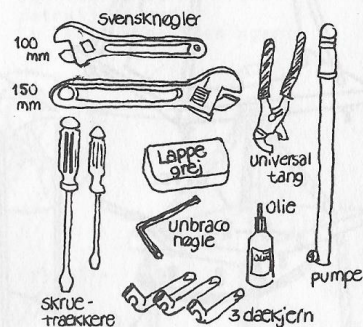
- Brug gode kort, 1:1.000.000 eller 1:500.000 under planlægningen og 1:200.000 eller 1:100.000 på turen.
- Gør ikke dagslængderne større end, at der kan blive tid til hvil, pauser, købmandsbesøg, museumsbesøg osv. 50-70 km om dagen er nok for de fleste.
- Vælg rute efter:
 - terrænforhold (bakker eller fladt terræn),
 - vej/stiforhold (undgå så vidt muligt de mest trafikerede veje),
 - seværdigheder (gravhøje, museer, strande/skove, kirker osv.),
 - overnatningsmuligheder (telt, bivuak, hytte, vandrerhjem, på gårde).



Udstyr

Forslag til udstyrsliste:

Reparationskasse som bør indeholde:



Førstehjælpskasse indeholdende: forbindspakker i forskellig størrelse, hæfteplaster, rød jod, brintoverilte (til sårrensning), sikkerhedsnåle, elastikbind, læbepomade, solcreme, myggeolie,

Kort (husk plasticlommer eller kortmappe).

Kogegrej.

Evt. telt eller bivuakmateriale.

Snor.

Vanddunk.

toiletpapir

Sovepose og liggeunderlag.

Personlig udrustning.

Cykellygter og reflexer.

regntøj.

solbriller og solhat.



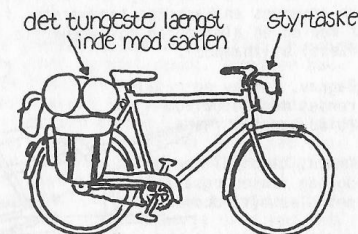
cykeltur

Oppakning

På cykel er det vigtigt, at bagagen anbringes fast og sikkert uden at rage for langt til siderne. Hav aldrig bagagen på ryggen, det er anstrengende og kan være farligt for trafiksikkerheden.

Der bedste er cykeltasker og soveposehylstre, som kan spændes på bagagebæreren med elastikremme (de er langt mere praktiske end snor).

Altting spændes fast så du har fri bevægelighed, og således at det ikke går ind i hjulet. Fordel vægten over hele cyklen. Pak det tungeste f.eks. teltet lige bag sadlen.



Uden bagage bør 45% af cyklistens vægt være på forhjulet og 55% på baghjulet, for så ruller cyklen lettest og er mest manøvreduktig. Denne vægtfordeling bør også tilstræbes når der pakkes, der kan evt. haves bagage i en styrtaske eller små forhjulstasker.

Cykleteknik

Her er et par gode råd, når du kører med oppakning:

Kør altid på en række helt inde i vejsiden med tilpas afstand.

Vær opmærksom på vind. Vinden tager mere fat i en oppakket cykel, og kan derfor flytte den tværs over vejen.

Kør i jævnt tempo med 60-80 pedalomdrejninger i minuttet.

Brug kun de høje gear i medvind og nedad bakke. Man får ondt i knæene, hvis man kører i for højt gear i længere tid.

Undgå helst at bremse i sving, eller at træde pedalen rundt, da den kan støde mod vejbanen, så du mister kontrollen over cyklen.

Under kørslen bør bagdelen forholde sig absolut roligt på sadlen. Hvis den vrikker fra side til side, er sadlen for højt oppe, og det giver unødigt træthed og ømhed. Lad de mindst udholdende i patruljen køre forest i rækken, når I cykler, og lad dem bestemme tempoet.

Påklædning

Man får hurtigt varmen, når man cykler, derfor skal påklædningen afpasses herefter. Svedtransporterende undertøj kan varmt anbefales. Herefter bomuld til at opsuge svaden og yderst noget vindtæt. Det er ikke nogen god idé at cykle i cowboybukser, da man ikke har så stor bevægelsesfrihed, og de har hårde og tykke sømme - joggingbukser er bedre. Det ideelle er cykelshorts i stretchstof med polstring i sædepartiet, (behøver ikke at være vaskeskind). Disse anvendes uden underbukser.

Vær altid forsigtig med at smide tøjjet på overkroppen - det er vigtigt, at man ikke får kulde og træk på mave og ryg. Hvis solen skinner, så pas på for på cykel mærker man ikke, hvor meget solen tager fat, før det er for sent. Snørresko er der bedste fordtøj at cykle i, de skrider ikke på pedalerne.



Cykelshorts

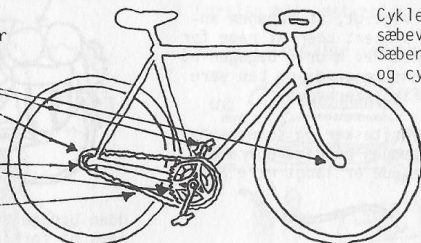
Gør cyklen forårskar

Start med at få rensset cyklen for vinterens skidt og snavs. Til rensning af cyklen kan anvendes en kasseret tandbørste, flaskerensere, et par bløde børster til at sæbe af med og en almindelig opvaskebørste. Endvidere skal bruges petroleum og vaskemiddel (f.eks. bilshampoo).

Bagnav, fornav og pedaler renses med petroleum (blød børste)

Kæden, tandhjul for og og bag renses også med petroleum (tandbørste)

Kæden indfedtes i kædefedt eller olie.



Cyklen vaskes i varmt sæbevand (ikke kæden) Sæbevandet skylles af og cyklen tørres grundigt.

Pas på at petroleum ikke løber ned i lejerne.

Sy selv cykeltasker

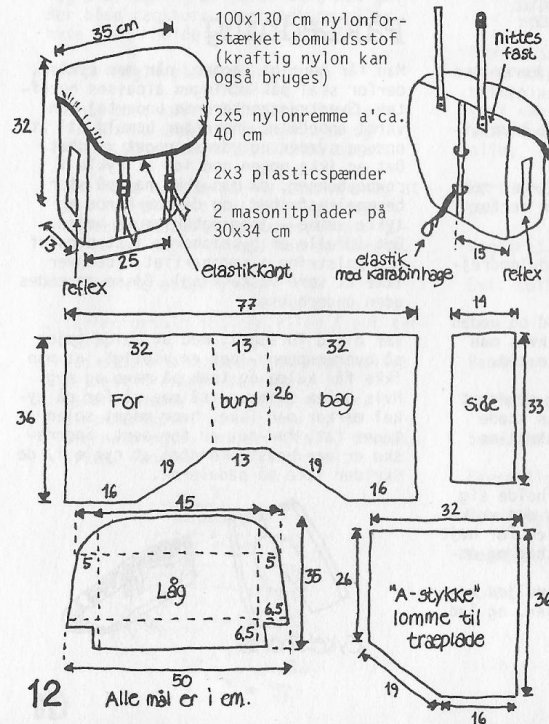
MATERIALER:

100x130 cm nylonforstærket bomuldsstof (kraftig nylon kan også bruges)

2x5 nylonremme a'ca. 40 cm

2x3 plasticspænder

2 masonitplader på 30x34 cm



Tegn mønsteret på papir, derefter klippes stoffet efter papiret (husk at spejlvende).

Låget syes i facon og kantes med bredt elastik.

"A-stykket" lægges på inder-siden af bagstykket. Samtidig med at det syes fast, syes de to sidestykker fast på bagstykket. A-stykket sømmes også i bunden.

Siderne syes fast til for- og bundstykket.

Kanterne bukkes omkring foroven og træpladen skydes ned i lommen.

Låget syes nu på således at lågets bagkant lægges til den øverste kant af bagstykket, så der syes igennem 3 lag stof. Herved lukkes også lommen med træpladen.

Husk at remmene skal syes med ind i sømmene.

Grøn menu



Fransk Syresuppe

- 1 lille løg
- 25 gram smør
- 1 1/2 dl. syreblade
- 3 dl. nælde- og mælkebøtteblade
- 1 liter bouillon
- 2 rå, revne kartofler
- 1 dl fløde
- salt
- klippet løgkarse

De grønne, unge blade skylles grundigt og gives et kort opkog. Derefter hakkes bladene groft. Det hakkede løg koges mørt i smør, tilsæt det grønne sammen med bouillon. Kom de revne kartofler i, og lad suppen koge ca. 20 min. indtil kartoflerne har jævnet suppen. Suppen tilsættes fløde og smages til med salt. Klip løgkarse over ved serveringen.

Grøftekantfrikadeller

- ca. 500 gram blandede grønne blade (f.eks. brændenælde, skvalderkål, gederams, fuglegræs, syre...)
- 1-2 løg
- 2-3 kogte kartofler
- 3 æg
- 1-2 dl rasp og fine havregryn
- 2 spsk olie
- salt, peber, krydderurter
- lidt bouillonpulver

Grønt vælges efter smag og årstid. De grønne blade skylles og gives et kort opkog. Derefter hakkes de 2 gange i en kødhakker sammen med løg og kartofler. Æg, olie, salg og peber røres i. Tilsættes krydderurter efter smag (f.eks. timian, oregano...) Der tilsættes rasp og havregryn til en passende konsistens. Lad blandingen trække ca. 1/2 time før farsen formes til frikadeller, der vendes i rasp og steges i olie eller margarine ved lavt blus.

Grøn Kartoffelmos

- ca. 1/2 kg kartofler
- salt, lidt smør
- 1-1 1/2 dl mælk
- 1 æg
- hakked grønt efter smag



Kog de skrællede kartofler møre i usaltet vand. Hæld vandet fra og mos kartoflerne sammen med smør og salt. Pisk ægget og så meget mælk i mosen, at den bliver luftig. Skyllede, kogte, hakkede urter blandes i.

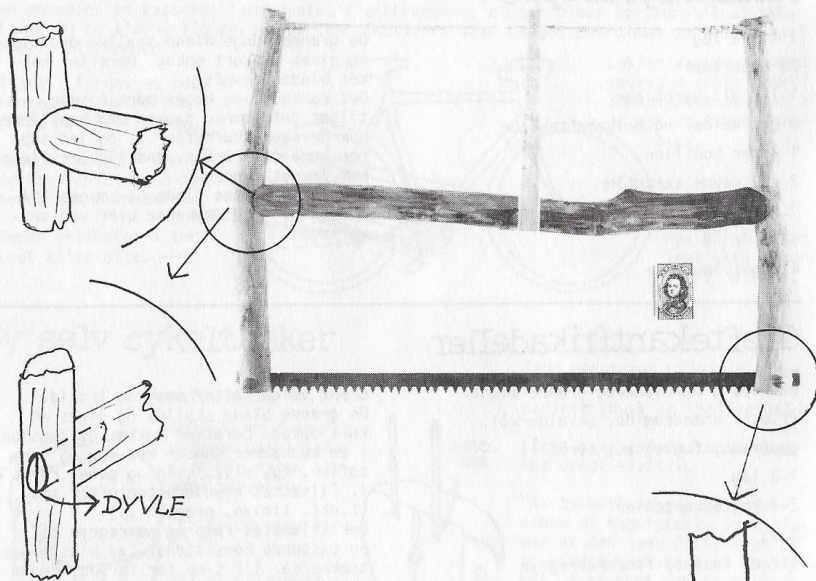
Blandet Salat

Bland blade og nælde, gederams, mælkebøtte, skvalderkål, syre, fuglegræs, og vejbred i en salatskål. Hæld fransk dressing over og drys med fintklippet røllike.

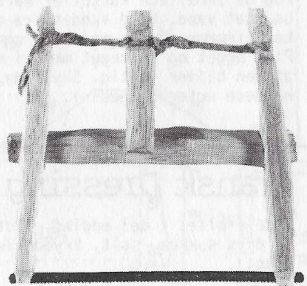
Fransk Dressing

3 dele olie, 1 del eddike, lidt vand, et drys sukker, salt, krydderier efter smag.

Patruljesav



Minisav



Materialer.

- 2 stk. træ ca 30-35 cm
- 1 stk. træ ca 45 cm
- 1 stk opstrammingspind ca 20 cm.
- snor til opstramning.
- 2 stk. dyvler
- 2 skruer
- 2 vingemøtrikker
- 1 savklinge

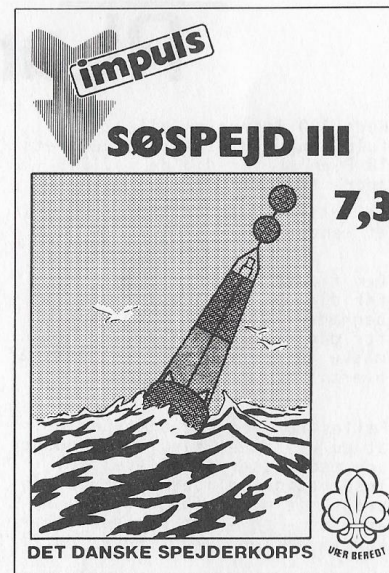
Boghylden

Så er der kommet et nyt Impuls-hæfte på gaden, nemlig "SØSPEJD III" - Impuls-hæfte nr. 7.3.

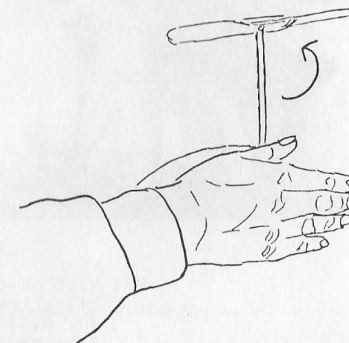
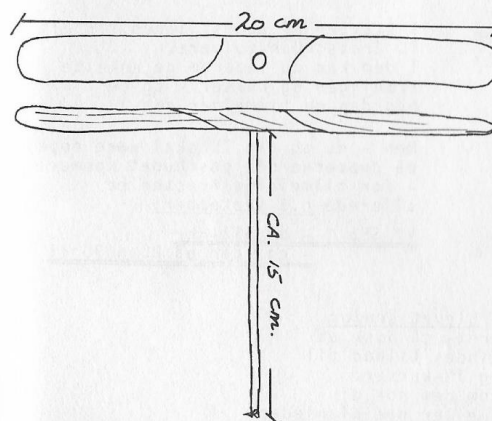
Søspejd III er en videre udbygning af Søspejds I og II, og er for de mere "befarne" PL'ere og PA'ere, der ønsker at lære noget mere om de specielle ting, som du nødvendigvis ikke bruger i det daglige patruljearbejde.

Søspejds III indeholder de ting som er rare at kunne, hvis du skal på langture eller når uheldet er ude, f.eks. sikkerhed ved brand ombord, forholdsregler ved haveri, førstehjælp ved bl.a. kuldepåvirkninger samt sejladsteknik og -teori.

Søspejd III kan selvfølgelig købes i Spejder Sport.



Trækopter



HVAD SKAL D U LAVE I DIN EFTERÅRSFERIE (14.-20.oktober) ?????
ALLE DE ANDRE PL'ER TAGER NEMLIG PÅ

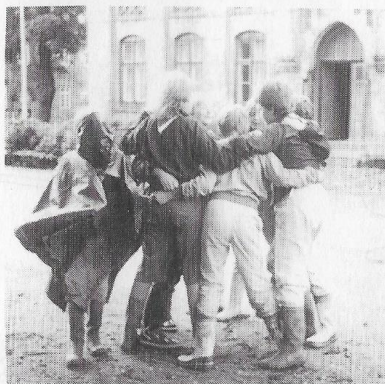
PLan 90

Godt 200 ledere er allerede i fuld gang med at forberede årets 18 PLan'er for dig og ca.1099 andre friske PL'er.

Der bliver PLan'er i alle egne af landet.

Der findes 2 slags: Træninger for dig der er ny eller har en begrænset erfaring - og Kurser for dig der er mere erfaren og måske allerede har prøvet lidt af hvert.

Fælles for begge PLan-typer er, at du vil få en sjov og spændende uge med masser af oplevelser, inspiration og idéer, som du kan bruge hjemme i dit patrulje-arbejde - og - nye spejdervenner kan vi næsten garantere at du får!



Ud over lejrLiv og hejk, der er fællesemner for alle PLan'er, vil du på en træning have 2 spændende emner - mens du på et kursus vil komme mere i dybden med 1 emne.

I starten af august måned får din TL årets PLan-foldere. I dem kan du læse om de enkelte træninger og kurser - og om hvordan du tilmelder dig.

Men - du og din TL skal være oppe på dupperne når postbudet kommer - for tilmeldingsfristen er allerede d.3 september!

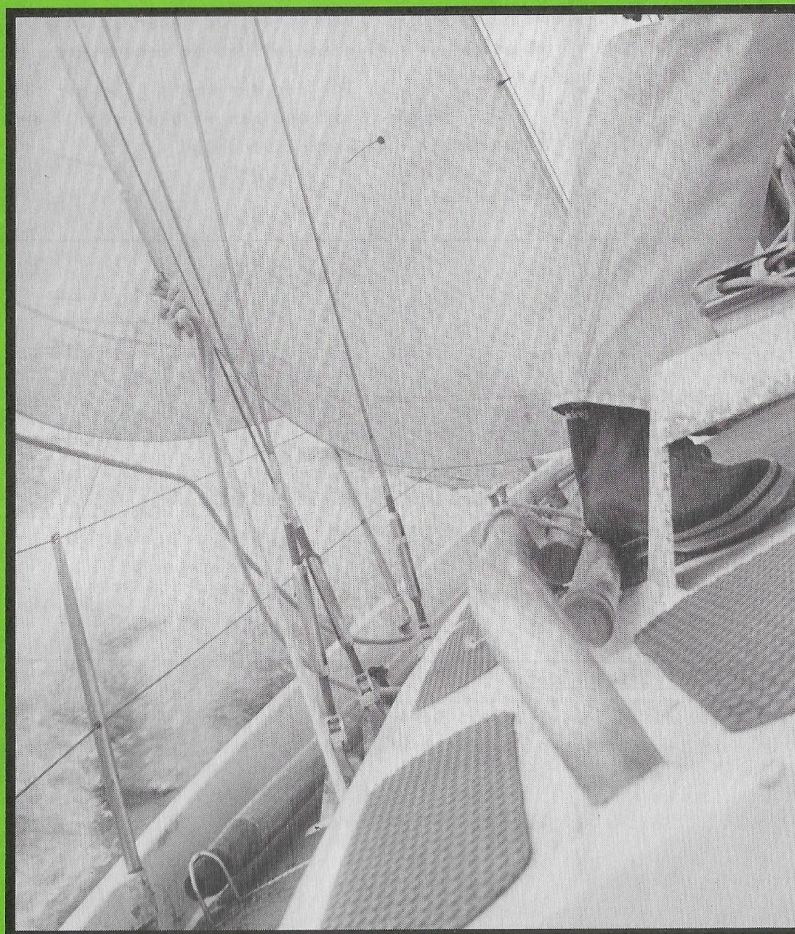
VI SES ! - på Blå PL
- og igen på PLan'90 !!

PS! Hvis du er blevet senior til efteråret- så husk at der også findes tilbud til dig: nemlig IN-kurser. Hør mere om dem hos din gamle TL - eller nye Klanleder.

tandem



PATRULJELEDERBLAD FOR
DET DANSKE SPEJDERKORPS



nr. 2 1990